

Viborg Kommune

Børnehuset Hammershøj

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBØLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING . . . 3
1.1 Indledning . . . 3
1.2 Værdier . . . 4
1.3 Pædagogiske principper . . . 5
1.4 Læringsforståelse . . . 6
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER . . . 9
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL . . . 9
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV . . . 10
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION . . . 10
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN . . . 11
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 11
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 12
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER . . . 13
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN . . . 13
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER . . . 13
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION . . . 13
3.4 METODER TIL EVALUERING . . . 14
3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS . . . 14
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER . . . 15
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING . . . 15
4.2 SOCIALE KOMPETENCER . . . 16
4.3 SPROGLIG UDVIKLING . . . 17
4.4 KROP OG BEVÆGELSE . . . 18
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER . . . 19
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER . . . 20
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE . . . 22
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ . . . 22
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER . . . 22
6 AFSLUTNING . . . 23

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

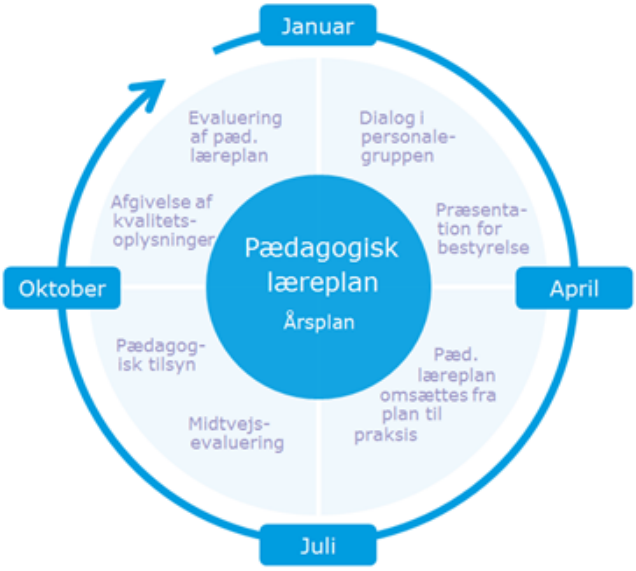
Dagtilbuddets indledning

Den pædagogiske læreplan for Børnehuset Hammershøj er først blevet udarbejdet af det pædagogiske personale og efterfølgende blevet gennemgået med forældreråd og en repræsentant fra Områdebestyrelsen.

Sammen med forældrene har vi, som børnehus hermed fået sat mål for den kommende periode. Læreplanen beskriver, hvordan vi opfylder målene, samt hvordan vi undervejs vil sikre at vi er på rette kurs.

Den pædagogiske læreplan er det pædagogiske personales vigtigste arbejdsredskab og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøet samt beskrivelse af de metoder, vi vil anvende i arbejdet.

Illustration 1



1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:
- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:
-Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
-Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

”Børnehuset Hammershøj, stedet hvor børn må lege og lære, leve og være” - dette er vores overordnede vision i Børnehuset Hammershøj, og sammen med" Lys i øjnene" vil denne være at finde, som en rød tråd gennem denne pædagogiske læreplan.

Vores børnesyn i Børnehuset Hammershøj kan beskrives således:

- ethvert barn er unikt og individuelt med egen personlighed, ressourcer og kompetencer
- ethvert barn har sine forudsætninger og behov
- både fysisk, psykisk og socialt
- ethvert barn skal betragtes som ligeværdigt

Dette betyder, at vi i hverdagen:

- tager udgangspunkt i det enkelte barn
- følger barnets initiativ - møder barnet med anerkendelse, der hvor det er
- er nærværende voksne
- har fokus på den gode kontakt med det enkelte barn
- skaber rum for udvikling og trivsel
- er med til at dække de basale behov
- skaber forudsigelighed og struktur i hverdagen med plads til spontanitet
- har særlig opmærksomhed og omsorg for det barn, der har det svært
- skaber en inkluderende hverdag.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Vi vil fremme børnenes nysgerrighed, som en vigtig forudsætning for meningsfuld læring
2. Princip: Vi støtter barnets læring i alle hverdagssituationer
3. Princip: Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns ønsker og muligheder
4. Princip: Vi inddrager børnene aktivt i så mange daglige gøremål som muligt
5. Princip: Vi bruger et anerkendende sprog og en anerkende tilgang til børnene
6. Princip: Vi inddrager børnenes perspektiver i den pædagogiske praksis
7. Princip: Vi arbejder for at have et åben og tæt dialog med forældrene omkring deres børn
8. Princip: Vi vil skabe muligheder for, at børnene bliver indført i den digitale verden med guidende voksne

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskaber af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Vi opfatter læring værende en i dynamisk og kontinuerlig sammenhæng mellem:

Handling - Refleksion - Udvikling

Børnene skal have mulighed være aktive og være i samspil med andre - dette er udgangspunktet for deres læring. Gennem aktiv deltagelse og refleksion opnås mestring.
Mestring er at kunne noget - at kunne håndtere de situationer man er i.

At lære sig selv at kende giver identitet. At lære sociale spilleregler, at omgå hinanden, at være i samspil med andre giver socialisering/dannelse

Det er de voksne, som gennem daglige praksis skaber kulturen i læringsmiljøet, - vi skal skabe eller understøtte situationer, der giver børnene mulighed for at fordybe sig og erhverve erfaring.

Vi arbejder for godt og udviklende læringsmiljø ved at have fokus på:

- Skift mellem læringsrum
- Mulighed for vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter og børns egne spontane leg
- Individuelle voksne med forskellige ressourcer og kompetencer
- Gode rollemodeller, både børn og voksne
- Passende udfordringer
- Skabe rum der tager hensyn til det enkelte barn
- Tage udgangspunkt i det, der optager børnene og tilrettelægge aktiviteterne efter dette
- Varierede tilbud inde/ude
- Personalets didaktiske overvejelser og refleksioner over praksis
- Struktur og forudsigelighed giver tryghed
- Traditioner, - sammenhængskraft med det omgivende samfund (gennem gentagelser og genkendelighed)

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	**Børnene har høj indflydelse på indhold og form**
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabt læring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:
- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:
- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

De fælles kommunale læringsmål er de overordnede mål for vores pædagogiske praksis i Børnehuset Hammerhøj. Gennem hverdagsaktiviteter og temauger kommer vi omkring de 6 læreplanstemaer i løbet af året.
Herved vil vi
- Medvirke til børnenes personlige udvikling og socialisering
- Styrke det enkelte barns sociale og personlige kompetencer
- Medvirke til udvikling af børnenes færdigheder (vedrørende sprog, motorik, kreativitet, kultur, natur m.m.)
- Skabe forudsætninger for udvikling af børnenes potentialer, tro på sig selv, robusthed - give dem sunde rødder
- Vægte fællesskabets betydning og grundlaget for inklusion
- Arbejde for at gøre børnene klar til at møde livet/verdenen

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:
1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Vi arbejder for et åbent og konstruktivt samarbejde med forældrene omkring barnet. Barnet skal føle sig forstået, anerkendt og set med de særlige behov og kompetencer, som det har Metoder og aktiviteter bliver tilpasset i forhold til barnets forudsætninger.

Vi arbejder tæt sammen med forældre omkring barnet. Vi gør brug af fokusgruppemøder sammen med forældre, - vi vægter en tidlig indsats.
Vi udarbejder handleplaner i samarbejde med barnets forældre.

Vi har fokus på at have et fælles inkluderende børnesyn.
Vi vil arbejde med en åben pædagogisk kultur, hvor der vises respekt for det enkelte barns særlige behov. Vi vil tilpasse vores krav til barnets mestringsevne.

Vi inddeler børnene i mindre grupper så vidt muligt, og vi tilrettelægger aktiviteter, der tilgodeser barnets behov

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Arbejdet med inklusion forudsætter en erkendelse af, at børn er forskellige samt omfatter et fokus på udvikling af fællesskaber. Ved udvikling af et inkluderende miljø anerkender vi forskellighed og skal have en bevidsthed på at undgå at skabe hierarkier baseret på netop forskelle.

Deltagelse i fællesskaber har stor betydning for det enkelte barn, og vi skal arbejde for at skabe et et fællesskab, som barnet kan indgå i. Vi støtter barnet i dets relationer og leg. Derudover har vi stort fokus på at fortælle den gode historie om barnet og dets familie.

Med TOPI og de kontinuerlige trivselsmålinger har vi et kvalitativt redskab til at sikre vores opmærksomhed på børnenes trivsel.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

I dagtilbud kan sprogvurderingen foretages fra barnet er 2 år og 10 mdr. Ved særlige behov kan dagplejeren udarbejde et TRAS-skema.

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats:

I Børnehuset Hammershøj sprogvurderes børnene, når de er 2 år og 10 mdr. Ved den efterfølgende forældresamtale udleveres materiale om understøttende sprogstrategier, dialogisk læsning samt om "Hit med lyden", og forældrene opfordres til at arbejde bevidst med sproget hjemme.

Vi har stort fokus på at italesætte hverdagsaktiviteter overfor børnene, således at sprogindsatsen bliver en integreret del af hverdagen.
Derudover arbejder vi med sange, rim og remser samt med materialet fra "Hit med lyden".
I mindre børnegrupper inddrages sprogkufferter som en del af sprogarbejdet.

Der er samarbejde med tale-hørekonsulent omkring tiltag og udvikling af sprogindsatsen. .

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

Vi arbejder med Viborg Kommunes overgangsmodel, hvor overgangsskema anvendes ved de forskellige overgange, - fra hjem til dagtilbud (skema udfyldt sammen med sundhedsplejerske), fra dagpleje/vuggestue til børnehus og ved skift af dagtilbud.
Der skal skabes sammenhæng i barnets liv gennem samarbejde mellem de forskellige dagtilbud.

Overgangsskemaet anvendes ved overgangssamtalen, hvor forældre deltager sammen med primærvoksne fra afgivende og modtagende dagtilbud. For at skabe sammenhæng mellem indsatser omkring barnet kan der endvidere deltage relevante fagpersoner ved overgangssamtalen.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Vi ønsker at nye børn får en blid og tryg start i vuggestuen, og vi tilbyder børn og forældre en opstartsperiode på ca. 3 mdr., da det er vigtigt med en tidlig kontakt mellem hjem og vuggestue. Forældre og børn inviteres til ugentlige besøg i vuggestuen, således at både pædagoger og selve vuggestuen læres at kende inden start på vuggestuelivet.

I forbindelse med overgang til børnehaven kommer vuggestuebørnene på aftalte besøg i deres kommende børnehavegruppe, - især i den sidste måned inden start. Således kender børnene de fysiske rum og rutinerne i hverdagen, når de begynder i børnehaven.

Børn der er kommet fra vuggestue til børnehave, har mulighed for at komme på besøg i vuggestuen, hvormed overgangen ikke bliver så stor for børnene.
Der vil desuden være et godt kendskab mellem alle børnehusets børn, da grupperne er i det samme hus, og de ser hinanden i løbet af dagen.

Illustration 3



3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Pr. 1. januar 2017 er vi flyttet i nye rammer, - i et nyt Børnehus, hvor børn og personale fra de tre huse "Kæpsmarken", "Lærkereden" og "Brevduen" er blevet samlet og der desuden er blevet etableret vuggestue pr. 1.2.2017.
Der er plads til 16 vuggestuebørn, som er fordelt på 2 grupper. Der er plads 70 børnehavebørn, som er fordelt i 2 aldersblandende grupper i alderen 3-5 år samt 1 gruppe med de ældste børn 5- 6 år.

Personalegruppen består af kvinder, som alle har stor erfaring indenfor faget, - der er en pædagogmedhjælper, de øvrige er uddannede pædagoger.
Personalet er fordelt således, at der er 2 primærvoksne på alle grupper.

Både personale og børn er blevet blandet ved sammenlægningen i nyt hus. Fordelingen af børn i de aldersblandende grupper er lavet ud fra en overvejelse omkring køn aldersfordeling samt fokus på børnenes relationer til hinanden.

Det har været en spændende og udfordrende proces at få tre "gamle" huse til at forenes i en fælles kultur samt få en vuggestue etableret og få denne aldersgruppe af børn integreret i børnehuset.
Vi har i vores læreplan et stort fokus på, at alle børn både store og små tilgodeses, således at alle får de bedste forudsætninger for læring, og alle bliver en del af fællesskabet i vores børnehus.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling.

Kommentar

Vi arbejder med alle læreplanstemaerne i hverdagen, - der er stor sammenhæng mellem de 6 temaer.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Læringshistorier
- Praksisfortællinger
- Foto
- Barnets bog
- Iagttagelser/observationer
- Udstillinger
- SMTTE

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- FCCERS
- LP
- SMTTE
- Læringshistorier
- Sprogvurdering

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vi vil anvende de tegn, som vi ser ved børnene til enten at ændre vores praksis eller fortsætte med det, som virker.
Vi vil få vores evalueringer nedskrevet, så de kan findes efterfølgende i mappe, som er tilgængelig for alle i personalegruppen. Vi skal skabe rutiner for at se på evaluering af aktivitet eller projekt, inden tilsvarende planlægges.

Illustration 4



4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af et fællesskab, skal de lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre både børn og voksen.
Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et nuanceret kendskab til både sig selv og andre, - at føles sig genkendt og husket af andre, både som det barn, der startede i vores børnehus og den person, det senere udvikler sig til at blive.
Arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling danner grundlag for udvikling af personlige kompetencer, identitet og dannelse, - en forudsætning for livsduelige og robuste børn

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi vil skabe rammer for en god og tryg hverdag for børnene i børnehuset, således de har mulighed for udvikling af personlig identitet ved deltagelse i fællesskaber og at kunne agere i samspil med børn og voksne.
Styrke børnenes personlige kompetencer så som selvstændighed og selvhjulpenhed, der hjælper dem til at mestre eget liv.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene er tillidsfulde og glade for at komme i vuggestuen
2. Tegn: Børnene har en tryg tilknytning til de voksne
3. Tegn: Børnene udviser følelser (glæde, vrede, frustrationer m.v.)
4. Tegn: Børnene reagerer på andres kropsprog og følelsesudtryk
5. Tegn: Børnene viser mod til at tage nye initiativer og forsøge sig med at indgå i nye relationer og aktiviteter
6. Tegn: Børnene udviser stolthed over egne præstationer
7. Tegn: Børnene viser interesse og lyst til at deltage i leg sammen med andre
8. Tegn: Børnene er opmærksomme på andres behov og udviser omsorg

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi møder børnene og deres familier med åbenhed og interesse
2. Tiltag: Vi vægter en tryg opstart, hvor der er tid til det enkelte barn

3. Tiltag: Vi er nærværende og indlevende voksne i mødet med børnene
4. Tiltag: Vi arbejder ud fra de 5 Marte Meo principper
5. Tiltag: Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets behov
6. Tiltag: Vi vil give børnene udfordringer, som de kan honorere og mestre
7. Tiltag: Vi vil tilstræbe, at børnene oplever sig som afholdte og værdsatte
8. Tiltag: Vi vil skabe sammenhænge, hvor børnene oplever sig selv i forhold til andre.

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Sociale kompetencer handler om at kunne indgå i et positivt samspil med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer i forskellige situationer. Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes af børn i samspil med hinanden og andre voksne.
Læring og udvikling foregår i fællesskaber, - vi vil have fokus på at skabe forudsætningerne for at det enkelte barn kan blive en del af et fællesskab.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi vil sikre, at børnene anerkendes, inkluderes og respekteres, som de personer de er, og at de oplever at høre til.
Vi vil støtte børnene i at indgå i sociale relationer, venskaber og forpligtigende fællesskaber.
Vi vil arbejde på, at børnene tilegner sig kompetencer i samspil med hinanden og de voksne, således at de lærer at kunne mestre sociale spilleregler og samværsformer

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene henvender sig tillidsfuldt til de voksne
2. Tegn: Børnene er en del af et fællesskab med andre børn
3. Tegn: Børnene viser interesse og lyst til at deltage i sociale fællesskaber
4. Tegn: Børnene tager initiativ til at invitere andre til fælles opmærksomhed
5. Tegn: Børnene tør bevæge sig ud i nye omgivelser
6. Tegn: Børnene drager omsorg for andre (f.eks. hjælper og trøster hinanden)
7. Tegn: Børnene udtrykker egne behov og grænser, - og er på vej til at kunne afkode andres

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Vi vil have fokus på, at børnene bliver hørt og set af nærværende og forstående voksne
2. Tiltag: Vi forsøger at se tingene fra barnets perspektiv
3. Tiltag: Vi er bevidste om, hvordan vi bruger sproget overfor børnene og hinanden

4. Tiltag: Vi hjælper børnene til at være en del af fællesskabet
5. Tiltag: Vi prioriterer legen højt og respekterer børnenes legerelationer
6. Tiltag: Vi opfordrer børnene til at drage omsorg og tage ansvar overfor hinanden
7. Tiltag: Vi arbejde for, at børnene får forståelse for at vente på tur - turtagning

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Sproget er en vigtig forudsætning for barnets kobling til omverdenen - for at kunne kommunikere med andre, sætte ord på egne tanker og følelser samt tilegne sig viden.
Et varieret og korrekt sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger børnenes mulighed for at blive forstået. En tidlig og god stimulering af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, der gælder for det talte sprog, er derfor en vigtig del af vores dagtilbud.
Vi oplever, at der er et aktuelt behov for en sprogindsats, da en del af vore børn har nogle sproglige udfordringer

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Barnet udvikler dets begreber og ordforråd samt evne til at kommunikere ved at tilegne sig et varieret talesprog. Sproget er redskabet til kommunikation og kontakt, - og vi skal sørge for, at barnet bliver bekendt med forskellige sprogtyper (tale, skrift, krops og billedsprog)

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene bruger ord og kropssprog at at skabe og få opmærksomhed
2. Tegn: Børnene udvikler deres sprog
3. Tegn: Børnene formår at kommunikere og holde en samtale i gang i kortere tid
4. Tegn: Børnene leger selv med sproget, f.eks laver rim og remser samt synger selv.
5. Tegn: Børnene bruger det talte sprog stadig mere i forskellige situationer
6. Tegn: Børnene udviser lyst til at fortælle
7. Tegn: Børnene sætter ord på egne følelser, behov og handlinger

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi arbejder bevidst med sprog, tal og begreber i hverdagssituationerne
2. Tiltag: Vi arbejder med de 10 understøttende sprogstrategier
3. Tiltag: Vi arbejder med Hit med lyden
4. Tiltag: Vi anvender sprogkufferter. Vi arbejder med dialogisk læsning og matematisk opmærksomhed

5. Tiltag: Vi synger med børnene samt bruger rim og remser
6. Tiltag: Vi sætter ord på og benævner handlinger og ting i hverdagen
7. Tiltag: Vi vil selv bruge et nuanceret sprog

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske evner, der styrker deres forudsætninger for at udvikle sig, - al læring er kroplig forankret. Vi skal bidrage til at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed.
Ved aktiv brug af naturen og vores nærmiljø skal vi give børnene mulighed for fysisk udfoldelse og udfordring, - herved styrkes også deres selvværd og selvtillid. Børnene skal opleve glæde ved at bevæge sig. Dette er vigtigt i en tid, hvor færre mennesker fysisk transporterer sig selv, og der bliver flere og flere stillesiddende aktiviteter. Vi må medvirke til skabe grundlaget for trivsel og sundhed for vore børn

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi er bevidste om at se bevægelse og fysisk aktivitet som forudsætning for al læring.

Vi skal give børnene mulighed for at blive udfordret i varierende bevægelses miljøer ude og inde.

Vi skal give mulighed for at børnene styrker deres sundhed, med fokus på kost, kropsbevidsthed og hygiejne.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene udvikler deres motoriske færdigheder
2. Tegn: Børnene selv tager initiativ og videreudvikler leg og aktivitet, som de er blevet introduceret til
3. Tegn: Børnene bruger de etablerede miljøer til leg og bevægelse
4. Tegn: Børnene selv er opmærksomme på, hvad de spiser og snakker om det
5. Tegn: Børnene flytter fysisk rundt på ting og inddrager disse i deres leg
6. Tegn: Børnene udfordrer sig fysisk sig selv og øver sig på nye færdigheder
7. Tegn: Børnene giver udtryk for deres fysiske behov
8. Tegn: Børnene begynder at blive selvhjulpne og tager selv initiativ til f.eks. vaske hænder, tørre næse/mund, gå på toilet

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi opfordrer, igangsætter og motiverer børnene til at bruge deres krop og sanser gennem leg og fysisk aktivitet
2. Tiltag: Vi indretter de fysiske rum ude og inde med udgangspunkt i børnegruppens aktuelle behov
3. Tiltag: Vi ser uderummet som aktivitetsrum, der bruges dagligt uanset vejr og vind
4. Tiltag: Vi er bevidste og tydelige rollemodeller i forhold til kost og hygiejne
5. Tiltag: Vi hjælper børnene med at sætte ord på kroppens dele, funktioner og signaler
6. Tiltag: Vi skal kun begrænse børnenes fysiske udfoldelse i forhold til fare og hensyn til andre
7. Tiltag: Vi skal være igangsættende med forskellige aktiviteter ved selv at være fysisk aktive
8. Tiltag: Vi motiverer børnene til at blive så selvhjulpne som muligt i forhold til deres alder

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr. Det er vigtigt, at gøre børn bekendt med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr, - herved kan børn få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente viden om naturfænomener og sammenhænge.
Inddragelse af naturen kan danne grundlaget for en varig interesse respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Gennem leg, oplevelse, udforskning og viden udvikler børnene respekt og forståelse for naturen og oplever glæden ved at være i den. Børnene skal derfor have mulighed for at lære naturen at kende med alle sanser og gives mulighed for at få kendskab til plante- og dyreriget i nærmiljøet året rundt. Børnene skal have mulighed for at være nysgerrige på sammenhænge og kunne udforske naturfænomener. Vi vil have fokus på matematisk opmærksomhed, således at børnene udfordres i deres tænkning og kan prøve forskellige strategier og løsninger af.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene vil gerne være ude i al slags vejr og udnytter vejrets muligheder
2. Tegn: Børnene er nysgerrige på, hvad tingene hedder og kan bruges til, - er eksperimenterende
3. Tegn: Børnene er opmærksomme på de forandringer, der sker i naturen omkring dem
4. Tegn: Børnene genkender og opsøger "findesteder"
5. Tegn: Børnene er nysgerrige og tager initiativ til at anvende ting fra naturen
6. Tegn: Børnene vælger uderummet som en legemulighed
7. Tegn: Børnene reagerer og giver udtryk for forskellige sanseindtryk eks. sol i øjnene, kulde/varme
8. Tegn: Børnene udtrykker opmærksomhed på årstidernes skiften
9. Tegn: Børnene undersøger former og figurer, ligheder og forskelle, sammenligner og begynder at kategoriserer

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi vil være ude hver dag uanset vejret
2. Tiltag: Vi er opsøgende og videregiver viden omkring dyr og planter
3. Tiltag: Vi vil tage på tur i den omkringliggende natur
4. Tiltag: Vi udnytter årstidernes muligheder til dialog og aktiviteter i hverdagen
5. Tiltag: Vi vil anvende naturen som et udfordrende og inspirerende legerum
6. Tiltag: Vi vil give børnene mulighed for at smage, dufte, lytte og se naturens mangfoldighed
7. Tiltag: Vi vil lade børnene mærke og opleve naturen med hele kroppen
8. Tiltag: Vi vil skabe rum, plads og mulighed for, at børnene kan eksperimentere
9. Tiltag: Vi vil inddrage matematisk opmærksomhed i hverdagens aktiviteter

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kulturer er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egen kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige. Men også deltagelse i kunstneriske arrangementer, udflugter til kulturelle tilbud i lokalsamfundet og andet kan bidrage til børns kulturelle kendskab.
Traditioner giver børn genkendelighed og medvirker til kulturel identitet og følelse af at være en del af et større fællesskab.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi vil skabe læringsrum, som indbyder til forskellige kreative udtryksformer.

Vi vil give børnene mulighed for viden om kultur og traditioner i lokalområdet.

Vi forsøger at give børnene mulighed for at møde andre kulturer og stifte bekendtskaber med andre miljøer

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene anvender forskellige materialer, og de udvikler deres færdigheder
2. Tegn: Børnene viser initiativ til kreative aktiviteter (eks. tegne og male)
3. Tegn: Børnene synger med på sange og vil gerne bevæge sig til musik
4. Tegn: Børnene genkender sange, symboler og aktiviteter fra forskellige højtider

5. Tegn: Børnene kan genkende historier og eventyr
6. Tegn: Børnene viser interesse for de kulturelle ting, de præsenteres for

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi finder forskellige materialer frem, som kan anvendes kreativt
2. Tiltag: Vi vil inspirere børnene til at male, tegne, klippe og løbende udstille deres produkter
3. Tiltag: Vi vil igangsætte musik- og sangaktiviteter
4. Tiltag: Vi markerer højtider og traditioner gennem forskellige aktiviteter
5. Tiltag: Vi læser og fortæller historier og eventyr
6. Tiltag: Vi deltager i kulturelle arrangementer (film, udstillinger, koncerter m.v.)

Illustration 5



5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnemiljøet skabes af den gensidige påvirkning, der finder sted mellem børnene og omgivelserne, - vores fysiske, psykiske og æstetiske forhold udgør børnehusets børnemiljø.
Vi har fokus på, hvordan børnene trives med hinanden, med de voksne og med vore aktuelle rammer inde og ude. Et godt børnemiljø fremmer børnenes trivsel, læring og udvikling.
Vi forsøger kontinuerligt at vurdere børnemiljøet ud fra et børneperspektiv under hensyntagen til børnenes alder og modenhed samt gruppesammensætning. Vi bestræber os på at tage et børneperspektiv i hverdagssituationer for at forstå børnenes hensigt.
Vi forsøger at give børnene medbestemmelse på indholdet og organiseringen af deres hverdag, og deres stemmer tages alvorligt og gives værdi.

Opmærksomhedspunkter i forhold til et godt børnemiljø:

Betydningen af barnets relation til de voksne
Barnets tillid til de voksne, - vigtigt med imødekommende og nærværende voksne
Anerkendende tilgang til det enkelte barn og dets forældre
Plads til børns forskelligheder (personlighed, behov og forudsætninger)
Sikre at der er voksne, som har et godt kendskab til det enkelte barn og kender dets behov og kan læse dets signaler
Respekt for at nogle børn har behov for mange venskaber, andre børn kun få venskaber
At vi giver plads og mulighed for venskaber og legerelationer blandt børnene, både i struktur og indretning
Børnene oplever en overskuelig hverdag, både i forhold til struktur og indretning
Vores hus opleves som indbydende og rart at være i (indretning og udsmykning)

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi vil lave børneinterviews med de ældste børn. Svarene herfra vurderes af personalet, og der observeres samt reflekteres omkring det sagte.
Dette kan medføre at praksis justeres og en evt. ny indsats iværksættes. Der opdages muligvis nye ting, som de voksne har overset.

6 AFSLUTNING

Denne læreplan træder i kraft på samme tid, som vi flytter i nyt børnehus med nye fysiske rammer. Vore tre huse og tre kulturer er nu blevet samlet og forenet til en ny og fælles kultur, hvor der skal skabes nye rutiner. Børn og personale er kommet i nye grupper og der er som noget nyt blevet etableret vuggestue, som en integreret del af Børnehuset Hammershøj.
Læreplanen vil blive udgangspunktet for den fælles pædagogiske praksis i det nye børnehus, og den vil løbende inddrages i de pædagogiske overvejelser omkring praksis. Muligvis vil nogle af tiltagene blive justeret, idet nye rammer og ny struktur giver nye muligheder, som vi ikke har være bekendte med, da læreplanen blev udarbejdet.

Oplysninger om børnehuset Hammershøj kan findes på vores hjemmeside
http://bhhammershoej.viborg.dk

Kontaktoplysninger:

Børnehusleder
Tove Katrine Hald

Børnehuset Hammershøj
Vorningvej 33A
8830 Tjele

Tlf: 5127 1119
Mail: tpe@viborg.dk



Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder ”Hjernen&Hjertet”, fordi det forener den logisk-rationelle ”hjerneaktivitet” det er at måle og dokumentere kvalitet, med den ”hjerteaktivitet”, det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, ”Dialogprofiler” til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**